Κυριακή τῆς Τυρινῆς (Ματθ. ς΄, 14-21)
18 Φεβρουαρίου 2007

Ὁ Χριστὸς μὲ τὸν λόγο Του, ὅπως καταγράφεται στὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου, συνδέει τὴ συγγνώμη καὶ τὴ συγχώρηση μὲ τὴν νηστεία. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ἡ περίοδος τῆς νηστείας, ποὺ ἀπὸ αὔριο εἰσερχόμαστε, εἶναι πρὸ πάντων περίοδος μετανοίας, προσευχῆς καὶ ἀγάπης μεταξύ μας.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχει αὐτὴ ἡ σύνδεση, τότε ἡ νηστεία ἀπὸ μόνη της δὲν φθάνει. Ἐὰν εἶναι νὰ νηστεύουμε καὶ νὰ μὴ μετανοοῦμε· «ἐὰν εἶναι νὰ μὴν τρῶμε καὶ νὰ τρωγώμαστε ἀπὸ τὴν κακία μας καὶ νὰ μισοῦμε τὸν ἀδελφό μας, ποιὸ λοιπὸν τὸ ὄφελος ἀπὸ τὴν νηστεία μας;». Ἄρα λοιπὸν ἡ νηστεία βοηθάει τὸν ἄνθρωπο νὰ καταλαγιάσει ἀπὸ τὸ θόρυβο τῆς ζωῆς του· νὰ τὸν προσγειώσει στὴν ἀλήθεια καὶ νὰ τὸν μονοιάσει μὲ τοὺς ἄλλους. Καὶ τέλος νὰ συναισθανθεῖ τὰ λάθη καὶ τὰ πάθη του καταβάλλοντας προσπάθεια ἀπαλλαγῆς.

Σ᾽ αὐτὸ τὸ σημεῖο ἐρχόμενος ὁ ἄνθρωπος εἶναι καιρὸς νὰ θρηνήσει, γιατὶ μὲ τὴ ζωή του προσβάλλει καθημερινὰ τὸ Θεό. Καὶ μετὰ ἀπὸ τὴ συγγνώμη τῶν ἀδελφῶν, νὰ ζητήσει τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.
Εἶναι ὅμως κάμποσοι ποὺ πιστεύουν, καὶ ἴσως πράττουν, πὼς ἡ νηστεία εἶναι μονάχα ἀποχὴ ἀπὸ ὁρισμένα φαγητά. Καὶ καθησυχάζουν τοὺς ἑαυτούς τους πὼς ἔτσι ἔχουν τελειώσει. Ὅμως κάτι τέτοιο εἶναι φανερὸ πὼς εἶναι λάθος· εἶναι μιὰ πράξη τυπική, ποὺ τῆς λείπει ἡ οὐσία.

Βεβαίως ἡ νηστεία εἶναι ἀποχὴ ἀπὸ ὁρισμένα φαγητά, μὰ δὲν εἶναι μονάχα αὐτό. Γιατί, ἂν εἶναι μόνον αὐτό, τότε δὲν θὰ εἶχε θέση ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅπως περιγράφεται στὸν προφήτη Ἰωήλ.

Νὰ τὶ λέγει ἀκριβῶς: «Τώρα λοιπόν, λέγει Κύριος ὁ Θεός μας, ἐπιστρέψατε σὲ Ἐμένα μὲ ὅλη τὴν καρδιά σας, μὲ νηστεία, θρήνους καὶ κοπετούς». Δηλαδὴ ὁ Θεὸς ζητεῖ ἐσωτερικὴ ἐπιστροφή, μετάνοια καὶ ἀλλαγή, μὰ πρὸ πάντων νηστεία μὲ δάκρυα.

Ἐτούτη ὅμως ἡ μετάνοια καὶ ἡ αἴτηση συγγνώμης ἀπὸ τὸ Θεὸ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει δίχως τὴ συγγνώμη πρὸς τὸν ἀδελφό. Δίχως τὴν ἐξάλειψη τῶν κακιῶν μας, ποὺ μᾶς διχάζουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ τὶς ὁποῖες ἀκριβῶς ὁ Θεὸς βδελύσσεται.

Προχωρώντας ὅμως πιὸ πέρα, ὁ Χριστὸς μίλησε γιὰ τὴν ἀφιλοχρηματία, ποὺ φυσικὰ συνδέεται μὲ τὴν νηστεία. Ἔτσι, «ὅποιος πασχίζει νὰ ᾽χει τὶς ἀποθῆκες του γεμᾶτες ἀπὸ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, αὐτὸς θὰ πρέπει νὰ ᾽χει τὴν καρδιά του ἀδειανὴ ἀπὸ ἀγάπη. Ὅσο πιὸ πολὺ γεμίζουν οἱ ἀποθῆκες, τόσο πιὸ πολὺ ἀδειάζει ἡ καρδιά». Καὶ ὅσο ἀδειάζει ἡ καρδιὰ τόσο στερεύει ἡ ἀγάπη, καὶ ἂς εἶναι γεμᾶτες οἱ ἀποθῆκες.

Μποροῦμε λοιπὸν νὰ ποῦμε πώς ἡ νηστεία γιὰ τὸν φιλοχρήματο καὶ πλεονέκτη ἔχει κάποια σημασία; Σ᾽ αὐτὸν ποὺ στέρεψε ἡ καρδιά του ἀπὸ ἀγάπη καὶ φιλανθρωπία, τί νόημα ἔχει ἡ νηστεία;

Μποροῦμε νὰ δικαιολογήσουμε τὸ δικό του φαγοπότι, τὴν καλοπέραση, σ᾽ ἕνα κόσμο καταδικασμένο σὲ διαρκῆ νηστεία. Αὐτὸς μὲν νὰ τρώει, νὰ πίνει, νὰ εὐφραίνεται καὶ οἱ ἄλλοι νὰ πεινοῦν, γιατὶ τοὺς καταδικάσαμε σὲ διὰ βίου νηστεία! Ὁ ἕνας νὰ εἶναι χορτᾶτος καὶ οἱ ἄλλοι πεινασμένοι.

Νὰ λοιπὸν πὼς ἡ νηστεία ἀποτελεῖ μιὰ καλὴ εὐκαιρία νὰ δείξουμε τὴν ἀγάπη μας πρὸς τοὺς ἄλλους. Νὰ παρέχουμε τὰ ἀγαθά μας, γιὰ νὰ χορτάσουν οἱ ἄλλοι.

Ἔτσι θησαυρίζουμε ἀγαθὰ γιὰ τὴν αἰωνιότητα, ἀφοῦ ἐμπιστευόμαστε ὅ,τι μᾶς περισσεύει στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς τονίζει πὼς ὅποιος δίνει στὸ Θεό, δανείζει στὸ Θεό. Ἔτσι, καλὸν εἶναι ν᾽ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ αὐτὴ τὴν προσκόλληση στὰ ὑλικὰ ἀγαθά. Ν᾽ ἀποτινάξουμε τὸ περιττὸ καὶ τὸ ἐπὶ πλέον. Νὰ κάνουμε τὴν νηστεία μας, καθὼς ὁρίζει ἡ Ἐκκλησία, καὶ ν᾽ ἁπλώσουμε τὸ χέρι μας στὸν ἀδελφὸ ποὺ ᾽χει τὴν ἀνάγκη.

Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὰ ὑλικὰ πράγματα, ποὺ μᾶς ἔχουν ἀπορροφήσει, τότε δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ συναντήσουμε τὸ Θεό. Γιατὶ αὐτὰ κλείνουν τὸ δρόμο καὶ μᾶς τραβοῦνε σὲ ἄλλες ἀτραπούς.
Δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ ζητήσουμε τὴ σωτηρία μας· δὲν θὰ θρηνήσουμε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας· δὲν θὰ κληθοῦμε στὴν Βασιλεία Του.

Τρώγοντας καὶ πίνοντας κάθε ἡμέρα εὐφραινόμενοι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατανοήσουμε τὴ σημασία τῆς νηστείας, τῆς ἐγκράτειας, θὰ περάσει ἴσως κι αὐτὴ ἡ περίοδος τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ποὺ ἀπὸ αὔριο εἰσερχόμαστε, καὶ ἐμεῖς θὰ παλεύουμε πῶς θὰ ἀπολαύσουμε περισσότερα ἀγαθά.

Ἐνῶ ὁ ἱερὸς ὑμνογράφος μᾶς προτρέπει νὰ ἀρχίσουμε τὴ νηστεία χαρούμενοι· νὰ

νηστεύσουμε ἀπὸ κάθε πάθος καὶ νὰ ἐντρυφήσουμε στὶς ἀρετές.

Ἀρχιμ. Ν.Π.